

AMNES(T)IE - RADIORECENSIE EVELYNE COUSSENS

In: 'Espresso', Klara 22/12/2017

Action Zoo Humain, het gezelschap van Chokri Ben Chikha, heeft gisteravond een nieuwe voorstelling gespeeld. 'Amnes(t)ie' heet die. En jij, Evelyne Coussens, bent gaan kijken. Goeiemorgen.

Goeiemorgen, Cara.

De finale van 'De Slimste Mens ter Wereld' heb je dus niet gevolgd...

Nee, helaas. Maar ik zat gelukkig wel in een hele slimme theatervoorstelling.

Ah, kijk eens aan... Wat heb je gezien, gisteren?

Wel, de thema's van Chokri Ben Chikha zijn eigenlijk altijd al heel interessant geweest, maar in het verleden slaagde hij er niet altijd in om dat ook in een interessante, gelaagde theatervorm te verpakken. En dat was gisteren helemaal anders. 'Amnes(t)ie' is dus echt wel een voorstelling geworden waarin hij zijn kritische boodschap op een heel consequente manier verpakt in een heel toegankelijk theaterformat.

Je maakt me benieuwd. Wat is het format?

We komen als publiek eigenlijk terecht op een set van een gloednieuw televisieprogramma. 'Samen door één deur' heet het, waarin een talkshow host – Bert Gabriëls – zijn gasten confronteert met een aantal zwarte bladzijden uit hun geschiedenis. De bedoeling is dat ze tot een soort schuldbekentenis en uiteindelijk in verzoening met elkaar en met die geschiedenis komen. Heel concreet komen er twee gasten aan bod. Het zijn familieleden van mensen die extreme keuzes maakten. Je hebt enerzijds de wat labiele, kwetsbare dochter van een oostfrontstrijder. Dat is een hele mooie, ingeleefde rol van Marijke Pinoy. En anderzijds staat daar een hele sterke, strijdbare moeder van een jongen die naar Syrië vertrokken is. Ook heel erg overtuigend gespeeld door Dahlia Pessemiers-Benamar. Zij moeten dus live op televisie hun verhaal doen. Zij zouden dan om vergeving moeten vragen voor de gruweldaden van hun familieleden. Maar eigenlijk, het echte verrassende van 'Amnes(t)ie' is dat de werkelijke *bad guy* van het verhaal recht tegenover hen zit, en dat is Bert Gabriëls zelf.

En wat heeft die gedaan, dan?

Wel, hij is eigenlijk – laat ons zeggen – de vertegenwoordiging van de media in hun allerslechtste gedaante. Waar je ziet dat die vrouwen heel voorzichtig zoeken naar antwoorden, naar nuance, naar toenadering ook tot elkaar, doet Gabriëls niets anders dan polariseren. Hij zet ze tegen elkaar op. Hij maakt gebruik van hun kwetsbaarheid. Hij verleidt hen tot heel emotionele uitbarstingen en bekentenissen. Met als dieptepunt werkelijk een soort therapeutische sessie – live, op tv – waarbij ze hun overleden familieleden moeten aanspreken. Het is echt een beetje degoutant. Je denkt bij elke stap van 'dit kan toch niet meer erger of platter worden'. En toch gaat die Gabriëls telkens nog een stap verder in het

vernederen en het uitmelken van zijn gasten, ten behoeve eigenlijk van een verlekkerd kijkerspubliek.

En waarin resulteert dat dan?

Op die manier wordt 'Amnes(t)ie' een hele slimme, gelaagde voorstelling. Naast dat heldere pleidooi voor historisch bewustzijn en genuanceerde meningsvorming over gevoelige onderwerpen als collaboratie en Syriëstrijders, is het tegelijkertijd ook een vlamme kritiek op de sensatiebeluste mediapraktijk die niet reflecteert of verzoent maar juist uitbuit en polariseert. De echte extremisten van het verhalen blijken de televisiemakers zelf te zijn. Het zijn zij die over lijken gaan.

En wat vond je er dan zo goed aan?

Die dubbelheid, eigenlijk. Het is tegelijkertijd een inhoudelijk verhaal waarin een aantal stemmen rond gevoelige thema's aan bod komen. En een vormelijk verhaal. In die zin dat de media zelf op de korrel worden genomen. Dat schuift heel mooi in elkaar. En dat leidt echt wel tot een gelaagde kijkervaring.

Misschien zijn de kaartjes voor de voorstelling wel een leuke tip voor onder de kerstboom. Action Zoo Humain gaat touren. We gaan een linkje op onze website zetten zodat u thuis alle informatie over deze voorstelling van Chokri Ben Chikha netjes terugvindt. Evelyne Coussens, mag ik je danken om dit voor ons te doen en ik wens je ook heel fijne kerstdagen.

Hetzelfde voor jou, Cara.

Dank je wel.